

Így segíts Uram?

Időpont: 1959. március 8. Böjt 4. vasárnapja

Alapige: János 11,32-46

Mária azért, amint oda ére, ahol Jézus vala, meglátván őt, az ő lábaihoz esék, mondván néki: Uram, ha itt voltál volna, nem halt volna meg az én testvérem.

Jézus azért, amint látja vala, hogy az sír és sírnak a vele jött zsidók is, elbúsula lelkében és igen megrendüle.

És monda: Hová helyeztéték őt? Mondának néki: Uram, jer és lásd meg!

Könnyekre fakadt Jézus.

Mondának azért a zsidók: Ímé, mennyire szerette őt!

Némelyek pedig mondának közülök: Nem megtehetette volna-e ez, aki a vaknak szemét felnyitotta, hogy ez ne haljon meg?

Jézus pedig újra felindulva magában, oda megy vala a sírhoz. Az pedig egy üreg vala, és kő feküvék rajta.

Monda Jézus: Vegyétek el a követ. Monda néki a megholtak nőtestvére, Mártha: Uram, immár szaga van, hiszen negyednapos.

Monda néki Jézus: Nem mondtam-e néked, hogy ha hiszel, meglátod majd az Istennek dicsőségét?

Elvévék azért a követ onnan, ahol a megholt fekszik vala. Jézus pedig felemelé szemeit az égre, és monda: Atyám, hálát adok néked, hogy meghallgattál engem.

Tudtam is én, hogy te mindenkor meghallgatsz engem; csak a körülálló sokaságért mondtam, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem.

És mikor ezeket monda, fenszóval kiálta: Lázár, jőjj ki!

És kijöve a megholt, lábain és kezein kötelékekkel megkötözve, és az orcája kendővel vala leborítva. Monda nékik Jézus: Oldozzátok meg őt, és hagyjátok menni.

Sokan hívének azért ő benne ama zsidók közül, akik Máriához mentek vala, és láták, amiket cselekedett vala.

De némelyek azok közül elmenének a farizeusokhoz, és elbeszélék nékik, amiket Jézus cselekedett vala.

Imaórákon megfigyelhető, hogy vannak, akik mikor elmondták kérésüket, ezt a mondatot szokták hozzáfűzni: „Így segíts, Uram!” Talán még sohasem gondolták végig, hogy mit is mondanak tulajdonképpen ezzel a mondattal. Lehet, hogy az egész csak formula náluk, melyet valamikor valakitől hallottak, megtetszett nekik, felkapták és használják, mint valami divatot, vagy mint hívő imádságuk valamilyen bizonyítékát. A mai alapige kitűnő alkalom arra, hogy szemébe nézzünk annak a lelkiületnek, amely az ilyen mondat mögött meghúzódik.

1. Az ember sokszor előírja Istennek a segítség módját.

Nem elég neki az, hogy segítsen. Azt akarja, hogy úgy segítsen, ahogy ő látja jónak. Ez a lelkiület hol előzetes tanácsadásban, kívánságban, hol közbeeső bírálatban jelentkezik, de mindig abból fakad, hogy az embernek valamilyen előzetes saját elképzelése van a dolgok alakulásáról. Jaj Istennek, ha nem alkalmazkodik ehhez az előzetes elképzeléshez! Ilyenkor a világ fellázad ellene, még létét is tagadja, a hívők pedig meginognak hitükben s szemrehányást tesznek neki.

A mai ige is azzal kezdődik, hogy Mária, Lázár testvére, mikor találkozik Jézussal, ez az első mondata hozzá: „Uram, ha itt voltál volna, nem halt volna meg az én testvérem.” /32.v./ Bizony, ez – akárminth mentegjük is – szemrehányás Krisztusnak. Azt még jobban megértjük, hogy Mártának is ez az első mondata Jézushoz, mikor találkoznak. Márta csupa energia,

tevékenység, keze alatt ég a munka, mennek a dolgok, mint a karikacsapás. Ha nem, akkor hamar elhagyja a türelme s kész a meggondolatlan szemrehányás. Lukács 10,38-42-ben is így született meg ajkán az első szemrehányás Jézus felé s most is a második. /21.v./ De Mária, ez a Jézus tanításán csüngő szelíd lélek, aki mindig a jobb részt választotta, hogyan juthatott idáig? Csak úgy, hogy mindkettejüknek ugyanaz az előzetes elképzelésük volt az eseményekről. Bizonyosan beszélgettek róla, mikor elküldték a követet Jézusért s együtt szőtték szép álmukat arról, hogy miként fog minden jóra fordulni. Meg voltak arról győződve, hogy Jézus akárhol van, s akármi dolga van is, az üzenetre azonnal félbeszakít mindent és siet Bethániába. A szeretet szaporázza lépteit. Besiet a házba. Egyenesen Lázár betegágyához lép. Megáll mellette s elmondja a nagy szót: Kelj fel! És a nagybeteg, tehetetlen Lázár abban a pillanatban meggyógyul, kiugrik az ágyból, felöltözik s lesz dicsőség Jézusnak, egészség a betegnek s öröm az egész háznak. Milyen szép is lett volna! Így kellett volna Jézusnak tenni. Így lett volna jó neki is, Lázárnak is, meg a testvéreknek is. Ehelyett milyen rosszul csinálta! Halál, gyász, hitben való megtorpanás lett a következménye. Ettől mind megkímélhette volna önmagát és őket is, ha úgy tett volna, amint elképzelték.

Ez a lelkület nagyon rá tud ülni az emberre és megzavarja Krisztushoz való viszonyát. Mártáról és Máriáról ráragad a részvétlátogatáson lévő zsidókra is s ezek is tódítják a szemrehányást: „*Nem megtehetette volna-é ez, ..., hogy ez ne haljon meg?*” /37.v./

Mártából is pár percen belül másodszor is kiütözik ugyanez a lelkület. Jézus odamegy a sírhoz, s ezt mondja: „*Vegyétek el a követ!*” Márta gondolja, hogy Jézus csinálni akar valamit, s hogy amit ő csinál, az segítség lesz. Nem adta még fel a reménységet Jézus segítsége felől. Előzőleg is mondotta már: „*...most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja neked az Isten.*” /22.v./. Mégis belekontárkodik abba, amit Jézus akar csinálni. Rászól: „*Uram, immár szaga van, hiszen negyednapos.*” /33.v./. Tudjuk, hogy e mögött a mondat mögött ott van a Lázár iránti szeretet is. Valószínű, hogy ez van elsősorban mögötte, de mégis benne van az a lelkület is, mely ellenzi Jézusnak olyan segíteni akarását, mellyel együtt jár a holttest exhumálása. Nem tudná megmondani, ha megkérdeznék, hogy hogyan segítsen Jézus, csak azt az egyet tudja, hogy ne így.

E mögött az imádság mögött: „Így segíts Uram!”, szintén ugyanez a lelkület van. Elő akarjuk írni Jézusnak, hogy miképpen segítsen. Ha talán nem is használjuk ezt a formulát, akkor is tele vagyunk előzetes elképzeléssel, közbeeső kritikával és szemrehányással. Nem jól van ez így. Ne írd elő Istennek a segítség módját! Legyen elég az, hogy segít. Hogy miképp, azt bízd reá!

2. Miért ne írjuk elő Istennek a segítség módját?

Ez fennhéjázás. Parancsolni akar Istennek az, aki ezt cselekszi, holott nekünk sem parancsolni nincs jogunk, sem utólagosan bármit is szemére hányni. Ő az Úr és én a szolga, nem pedig fordítva.

Ez fölöttébb való bölcselkedés. Okosabb akarok lenni, mint Isten, ha én akarom előírni, hogy mit, és hogyan csináljon.

Ez bizalmatlanság Istennel szemben. Nem merem ráhagyni a dolgokat, hanem legalább tanácsaimmal akarom elősegíteni a dolgok helyes menetét. Mintha bizony mindig rosszul mentek volna a dolgok, mikor Isten egyedül csinálta s mindig jól, valahányszor magam vettem kezembe sorsom irányítását. Én ennek pont az ellenkezőjét tapasztaltam. Sohasem bántam meg, ha legyőzve ágaskodó önérzetemet, kisgyermek módjára benne hagytam kezemet Isten vezető kezében, ellenben mindig ráfizettem s keserűen megbántam, valahányszor önállószkodtam. Nálam sokkal okosabb s különösen Isten titkait nálam sokkal jobban ismerő ember, maga Pál

apostol állapította meg Istenről: „...kicsoda volt néki tanácsosa?” (Róma 11,34). Senki, bizonynyal senki.

Végeredményben tehát ez a lelkiület tulajdonképpen hitetlenség. Nem hiszünk, vagy nem eléggé hiszünk abban, hogy a mindenható Isten atyánk lett Krisztusban s hogy benne megjelent Isten idvezítő kegyelme minden embernek.

Ezért fáj ez a magatartás Krisztusnak. Ezért dorgálja meg, ha szelíden is, Mártát (Luk 10,41-42), mikor kifogásolja, hogy miért nem küldi segítségére a háztartási munkában Máriát, s ha a bethániai temetőben nincs is nyoma ilyen dorgálásnak, bizonyos, hogy Jézusnak fájhatott kétszer is hallani ugyanezt a mondatot: Ha itt lettél volna...

3. Kinek a segítési módja bizonyul jobbnak?

Lázár testvérei legjobb tudásuk, eddigi Krisztus-ismeretük és hitük alapján képzeltek el a segítés módját. Krisztus más módot tartott helyesebbnek. Mária és Márta úgy gondolták, hogy nem szabad engedni halálba menni Lázárt. Krisztus úgy látta, hogy hadd haljon meg, hadd temessék el, hadd következzen be nála a test rothadó bomlása, de azután fel kell támasztani. A Krisztusé bizonyult nagyobbak, jobbnak, dicsőségesebbnek. Igaz, hogy gyásszal járt, de a végén annál nagyobb lett az örömük. Fájt, hogy elveszítették Lázárt, de ezerszer nagyobb volt a boldogságuk, mikor visszakapták. Igaz, hogy Krisztus eljárása súlyos hitpróbát jelentett számukra, de a feltámadás ténye úgy megerősítette hitüket, ahogyan semmiféle csodás gyógyítás nem tudta volna. Igaz, hogy ezen az úton néha úgy érezték, hogy csalódtak Jézusban, de a végén annál nagyobb lett Jézus dicsősége nemcsak a maguk szemében, hanem a zsidóság előtt is. Jézus segítési módja nehezebb utat járatott, de az események Őt igazolták. Az Övé bizonyult jobbnak, áldottabbnak, dicsőségesebbnek. A „volná”-nál jobb lett a „van”. Mikor a temetőből hazafelé mennek, világosan látják, hogy ha minden úgy történt volna, ahogy elképzelték, az nem volna olyan csodaszép, mint az, ami van. Bízd hát a segítés módját nyugodtan teljesen az Úrra! Nem fogsz rosszul járni, csak ki kell várnod türelemmel a végét.

4. Hogyan imádkozzam tehát segítségre szorult állapotomban Jézus kedve szerint?

Tárd ki bizalommal bajodat Isten előtt! Öntsd ki a szívedet s mondd el neki mindazt, ami fáj! Isten mindentudása nem teszi fölöslegessé az imádkozást. Panaszold ki magadat előtte! Nem tekinti felségsértésnek a panaszodat. Kérj segítséget tőle, de a többit bízd reá! Aki a kereszt tövében ismerte meg Isten szeretetét, az ennél nem mehet tovább. Az tudja, rendíthetetlenül hiszi, hogy „*aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?*” (Róma 8,32), ami számunkra szükséges és üdvösséges!

Jézusnak is volt egy ilyen imádsága. Mikor a Gecsemáné-kertjében a váltságshalállal szembenező tusáját vívta, véres verítékkal kérte, ismételten kérte az Atyát, hogy keressen valami más módot a váltságra. Egyszer szólt hozzá életében a segítség, a bűnös világon való segítés módjához, de akkor is azzal végezte: „...*mindazáltal ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te*”! (Mt 26,39). Rábízta akkor is a segítés módját az Atyára. Az Atya útja itt is nehéz volt, kínos kereszthalált jelentett számára, de akkor is az Isten útja bizonyult célravezetőnek, helyesnek, dicsőségesnek, jobbnak.

Bajban vagytok. Segíts Uram úgy, ahogy jónak látod!

Hagyjad az Úrra a te utadat és bízzál benne!
Ámen.